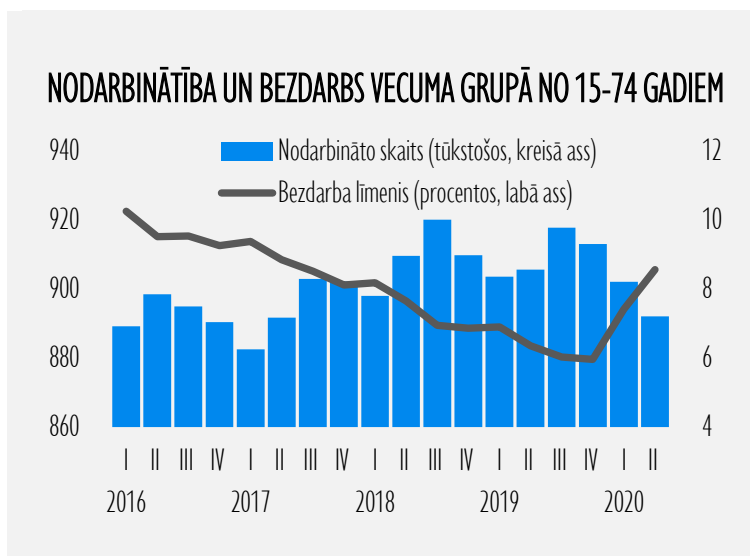

Par darbaspēka apsekojuma rezultātiem 2020.gada 2.ceturksnī

2020.gada 2.ceturksnī kopumā vērojams mērens nodarbināto skaita samazinājums

Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes Darbaspēka apsekojuma datiem, 2020.gada 2.ceturksnī nodarbināto skaits ir samazinājās par 13,5 tūkstošiem jeb 1,5%, bet darba meklētāju skaits palielinājās par 22 tūkstošiem, salīdzinot ar 2019.gada 2.ceturksni.

Kopumā nodarbināto skaits gada 2.ceturksnī samazinājās līdz 892,1 tūkstotim, bet darba meklētāju skaits sasniedza 83,5 tūkstošus, kas ir augstākais rādītājs kopš 2017.gada 3.ceturkšņa. Arī bezdarba līmenis 2.ceturksnī pietuvinājās 2017.gada vidējā līmenim, sasniedzot 8,6%, kas ir par 2,2 procentpunktiem augstāks rādītājs nekā 2019.gada 2.ceturksnī.

Vienlaikus jāatzīmē, ka pēc Valsts ieņēmumu dienesta datiem vidējais darba vietu skaits 2020.gada 2.ceturksnī samazinājies par 74,4 tūkstošiem jeb 9,3%, salīdzinot ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, līdz ar to gandrīz 6 reizes pārsniedzot nodarbināto skaita samazinājumu, kas norāda uz neregistrēto ekonomisko aktivitāšu (ēnu ekonomikas) daļas pieaugumu tautsaimniecībā krīzes periodā.

Ekonomisko aktivitāšu kritums, ko ietekmējusi Covid-19 pandēmijas ierobežojošo pasākumu ieviešana gan pasaulē, gan Latvijā, kopumā atstāj būtisku ietekmi uz darba tirgu, tā kā primāri tiek skartas darbaspēka intensīvas nozares – transporta pakalpojumi/pasažieru pārvadājumi, ceļojumu biroju un tūrisma operatoru rezervēšanas pakalpojumi, izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumi, mākslas un dažādas kultūras jomas, sporta centri un citas nozares, kas tieši veidā saistītas ar iedzīvotāju pārvietošanos un pulcēšanos. Tieši skartajās nozarēs darbavietu skaits 2019.gadā vien veidoja aptuveni 60 tūkstošus darbavietas, kas ir aptuveni 7% no kopējā darbavietu skaita tautsaimniecībā.

Līdz šim ieviestie atbalsta pasākumi kopumā ir mīkstinājuši Covid-19 negatīvo ietekmi uz darba tirgu. No šī gada 12.marta līdz 30.jūnijam vairāk nekā 55 tūkstoši darba ņēmēju un pašnodarbināto bija saņēmuši dīkstāves pabalstu, kas ārkārtas perioda laikā daļēji ir nodrošinājis darbavietu un iedzīvotāju ienākumu saglabāšanos.

Tikmēr gan reģistrētā bezdarba rādītāji, gan reģistrēto vakanču dinamika kopumā liecina, ka situācija darba tirgū ir stabilizējusies. Atbilstoši Nodarbinātības valsts aģentūras datiem reģistrētā bezdarba līmeņa pieaugums ir apstājies pie 8,6% atzīmes, bet reģistrēto darba meklētāju skaits kopš jūlija vidus samazinās. Sākot ar maija mēnesi ir nostabilizējies un atsācis augt arī vakanču skaits – no š.g. 5.maija līdz 17.augustam NVA reģistrēto vakanču skaits pieaudzis par vairāk nekā 3200 vakancēm.

Atbilstoši Darbaspēka apsekojuma metodoloģijai, sagaidāms, ka nodarbināto iedzīvotāju skaits 2020.gadā varētu samazināties par 1,7%, bet bezdarba līmenis pieaugt līdz vidēji 8,4%. Vienlaikus nenoteiktība darba tirgu joprojām saglabājas augsta, līdz ar to būtiska nozīme darba tirgus aktivitātes uzturēšanā ir valsts atbalsta pasākumiem. Jāatzīmē, ka Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra ir uzsākusi pieņemt pieteikumus eksportējošo un tūrisma nozares uzņēmumu algu subsīdiu programmās, kas kopumā varētu dot atbalstu nodarbinātības saglabāšanai krīzes dziļāk skartajos uzņēmumos.